

Lyhennetyin viikon vuorot

Tyypillisesti toimistotyössä pääoman käyttöaste on matala. Viikonloppuisin lauantaina ja sunnuntaina pääoma ei tuota. Samoin jokaisena työpäivänä pääoma on toimeton kaksi kolmasosaa ajasta. Kun otetaan huomioon vielä normaalit vuosilomat, saadaan pääoman käyttöasteeksi noin 20 %.

Työviikon lyhentäminen voisi auttaa kansallisen suurtyöttömyyden ongelman ratkaisemiseen. Työnantajien kannalta yksinkertainen työviikon lyhennys olisi kuitenkin ongelma, ellei pääoman käyttöastetta saada jotenkin korjattua paremmaksi. Samoin työntekijöiden palkkauksen ja pakollisten työnantajamaksujen tulisi muuttua samassa suhteessa työajan kanssa.

Lähtökohta on, että normaali työviikko koostuu viidestä työpäivästä ja työpäivät ovat noin 8 tuntia pitkiä. Kun suurtyöttömyys vaivaa kansantaloutta, tästä lähtökohdasta on voitava joustaa monin tavoin. Työtä ja vastaavasti myös vapaa-aikaa täytyy jakaa tasaisemmin, jotta työttömät pääsevät takaisin työelämään mukaan ja toisaalta ylityöllistetyt saavat lisää vapaa-aikaa.

Työaika ja työvuorot ovat järjestelykysymyksiä. Viikoittaista työaikaa on historiassa ennenkin lyhennetty useaan otteeseen. Tuotannon koneistuminen ja robotisoituminen ovat vähentäneet ihmistyön tarvetta, jolloin työajan lyhentäminen on ollut luontevaa ja työtä on jaettu uudelleen.

Lyhennetty viikoittainen työaika voi tuoda työnantajalle etuja työntekijöiden parantuneen työmotivaation ja virkeyden kautta. Varsinkin luovassa työssä tästä on hyötyä. Robotisoitumisen edistyessä työntekijöiden suorittama tylsä toistotyö vähenee ja ihmistyö painottuu entistä enemmän luovaan työhön, jolloin työntekijöiden virkeyden merkitys korostuu.

Joissain tapauksissa pääoman jatkuva käyttö on tärkeää, ja käyttöasteeksi halutaan 100 %. Keskeytymätön vuorotyö on työaikojen järjestelyn edelläkävijä. Kompromissihalukkuutta ja luovia ratkaisuja vaaditaan työnantajalta ja työntekijöiltä.

Viikkotyörytmissä voidaan hakea työnantajaa ja työntekijöitä hyödyttäviä kompromisseja. Joitain työviikon muunnoksia esitellään jäljempänä. Esitetyt esimerkit ovat lähinnä havainnollisia ja virikkeellisiä, eikä niihin pidä rajoittaa.

Lähtökohta: Viisipäiväinen työviikko ja kahdeksan tunnin päivätyö. Tällaista työrytmiä sovelletaan useissa työpaikoissa.

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai
00:00-00:59							
01:00-01:59							
02:00-02:59							
03:00-03:59							
04:00-04:59							
05:00-05:59							
06:00-06:59							
07:00-07:59							
08:00-08:59	Päivätyö 01	Päivätyö 09	Päivätyö 17	Päivätyö 25	Päivätyö 33		
09:00-09:59	Päivätyö 02	Päivätyö 10	Päivätyö 18	Päivätyö 26	Päivätyö 34		
10:00-10:59	Päivätyö 03	Päivätyö 11	Päivätyö 19	Päivätyö 27	Päivätyö 35		
11:00-11:59	Päivätyö 04	Päivätyö 12	Päivätyö 20	Päivätyö 28	Päivätyö 36		
12:00-12:59	Päivätyö 05	Päivätyö 13	Päivätyö 21	Päivätyö 29	Päivätyö 37		
13:00-13:59	Päivätyö 06	Päivätyö 14	Päivätyö 22	Päivätyö 30	Päivätyö 38		
14:00-14:59	Päivätyö 07	Päivätyö 15	Päivätyö 23	Päivätyö 31	Päivätyö 39		
15:00-15:59	Päivätyö 08	Päivätyö 16	Päivätyö 24	Päivätyö 32	Päivätyö 40		
16:00-16:59							
17:00-17:59							
18:00-18:59							
19:00-19:59							
20:00-20:59							
21:00-21:59							
22:00-22:59							
23:00-23:59							

Muunnos 1: Nelipäiväinen 32-tuntinen työviikko. Surkea pääoman käyttöaste huonontuu entisestään.

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai
00:00-00:59							
01:00-01:59							
02:00-02:59							
03:00-03:59							
04:00-04:59							
05:00-05:59							
06:00-06:59							
07:00-07:59							
08:00-08:59	Päivätyö 01	Päivätyö 09	Päivätyö 17	Päivätyö 25			
09:00-09:59	Päivätyö 02	Päivätyö 10	Päivätyö 18	Päivätyö 26			
10:00-10:59	Päivätyö 03	Päivätyö 11	Päivätyö 19	Päivätyö 27			
11:00-11:59	Päivätyö 04	Päivätyö 12	Päivätyö 20	Päivätyö 28			
12:00-12:59	Päivätyö 05	Päivätyö 13	Päivätyö 21	Päivätyö 29			
13:00-13:59	Päivätyö 06	Päivätyö 14	Päivätyö 22	Päivätyö 30			
14:00-14:59	Päivätyö 07	Päivätyö 15	Päivätyö 23	Päivätyö 31			
15:00-15:59	Päivätyö 08	Päivätyö 16	Päivätyö 24	Päivätyö 32			
16:00-16:59							
17:00-17:59							
18:00-18:59							
19:00-19:59							
20:00-20:59							
21:00-21:59							
22:00-22:59							
23:00-23:59							

Muunnos 2: Työviikossa on kolme työpäivää. Työntekijän viikkotyöaika on 24 tuntia. Lauantait hyödynnetään.

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai
00:00-00:59							
01:00-01:59							
02:00-02:59							
03:00-03:59							
04:00-04:59							
05:00-05:59							
06:00-06:59							
07:00-07:59							
08:00-08:59	I päivävuoro 01	I päivävuoro 09	I päivävuoro 17	II päivävuoro 01	II päivävuoro 09	II päivävuoro 17	
09:00-09:59	I päivävuoro 02	I päivävuoro 10	I päivävuoro 18	II päivävuoro 02	II päivävuoro 10	II päivävuoro 18	
10:00-10:59	I päivävuoro 03	I päivävuoro 11	I päivävuoro 19	II päivävuoro 03	II päivävuoro 11	II päivävuoro 19	
11:00-11:59	I päivävuoro 04	I päivävuoro 12	I päivävuoro 20	II päivävuoro 04	II päivävuoro 12	II päivävuoro 20	
12:00-12:59	I päivävuoro 05	I päivävuoro 13	I päivävuoro 21	II päivävuoro 05	II päivävuoro 13	II päivävuoro 21	
13:00-13:59	I päivävuoro 06	I päivävuoro 14	I päivävuoro 22	II päivävuoro 06	II päivävuoro 14	II päivävuoro 22	
14:00-14:59	I päivävuoro 07	I päivävuoro 15	I päivävuoro 23	II päivävuoro 07	II päivävuoro 15	II päivävuoro 23	
15:00-15:59	I päivävuoro 08	I päivävuoro 16	I päivävuoro 24	II päivävuoro 08	II päivävuoro 16	II päivävuoro 24	
16:00-16:59							
17:00-17:59							
18:00-18:59							
19:00-19:59							
20:00-20:59							
21:00-21:59							
22:00-22:59							
23:00-23:59							

Muunnos 3: Työviikko jakautuu neljään osaan. Työntekijän viikkotyöaika on 21 tuntia.

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai
00:00–00:59							
01:00–01:59							
02:00–02:59							
03:00–03:59							
04:00–04:59							
05:00–05:59							
06:00–06:59							
07:00–07:59	I aamuvuoro 01	I aamuvuoro 08	I aamuvuoro 15	II aamuvuoro 01	II aamuvuoro 08	II aamuvuoro 15	
08:00–08:59	I aamuvuoro 02	I aamuvuoro 09	I aamuvuoro 16	II aamuvuoro 02	II aamuvuoro 09	II aamuvuoro 16	
09:00–09:59	I aamuvuoro 03	I aamuvuoro 10	I aamuvuoro 17	II aamuvuoro 03	II aamuvuoro 10	II aamuvuoro 17	
10:00–10:59	I aamuvuoro 04	I aamuvuoro 11	I aamuvuoro 18	II aamuvuoro 04	II aamuvuoro 11	II aamuvuoro 18	
11:00–11:59	I aamuvuoro 05	I aamuvuoro 12	I aamuvuoro 19	II aamuvuoro 05	II aamuvuoro 12	II aamuvuoro 19	
12:00–12:59	I aamuvuoro 06	I aamuvuoro 13	I aamuvuoro 10	II aamuvuoro 06	II aamuvuoro 13	II aamuvuoro 10	
13:00–13:59	I aamuvuoro 07	I aamuvuoro 14	I aamuvuoro 21	II aamuvuoro 07	II aamuvuoro 14	II aamuvuoro 21	
14:00–14:59	I iltavuoro 01	I iltavuoro 08	I iltavuoro 15	II iltavuoro 01	II iltavuoro 08	II iltavuoro 15	
15:00–15:59	I iltavuoro 02	I iltavuoro 09	I iltavuoro 16	II iltavuoro 02	II iltavuoro 09	II iltavuoro 16	
16:00–16:59	I iltavuoro 03	I iltavuoro 10	I iltavuoro 17	II iltavuoro 03	II iltavuoro 10	II iltavuoro 17	
17:00–17:59	I iltavuoro 04	I iltavuoro 11	I iltavuoro 18	II iltavuoro 04	II iltavuoro 11	II iltavuoro 18	
18:00–18:59	I iltavuoro 05	I iltavuoro 12	I iltavuoro 19	II iltavuoro 05	II iltavuoro 12	II iltavuoro 19	
19:00–19:59	I iltavuoro 06	I iltavuoro 13	I iltavuoro 10	II iltavuoro 06	II iltavuoro 13	II iltavuoro 10	
20:00–20:59	I iltavuoro 07	I iltavuoro 14	I iltavuoro 21	II iltavuoro 07	II iltavuoro 14	II iltavuoro 21	
21:00–21:59							
22:00–22:59							
23:00–23:59							

Muunnos 4: 30-tuntinen työviikko voi koostua myös pitkistä työpäivistä, jos se on muuten mielekästä.

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai
00:00–00:59							
01:00–01:59							
02:00–02:59							
03:00–03:59							
04:00–04:59							
05:00–05:59							
06:00–06:59							
07:00–07:59	I päivävuoro 01	I päivävuoro 11	I päivävuoro 21	II päivävuoro 01	II päivävuoro 11	II päivävuoro 21	
08:00–08:59	I päivävuoro 02	I päivävuoro 12	I päivävuoro 22	II päivävuoro 02	II päivävuoro 12	II päivävuoro 22	
09:00–09:59	I päivävuoro 03	I päivävuoro 13	I päivävuoro 23	II päivävuoro 03	II päivävuoro 13	II päivävuoro 23	
10:00–10:59	I päivävuoro 04	I päivävuoro 14	I päivävuoro 24	II päivävuoro 04	II päivävuoro 14	II päivävuoro 24	
11:00–11:59	I päivävuoro 05	I päivävuoro 15	I päivävuoro 25	II päivävuoro 05	II päivävuoro 15	II päivävuoro 25	
12:00–12:59	I päivävuoro 06	I päivävuoro 16	I päivävuoro 26	II päivävuoro 06	II päivävuoro 16	II päivävuoro 26	
13:00–13:59	I päivävuoro 07	I päivävuoro 17	I päivävuoro 27	II päivävuoro 07	II päivävuoro 17	II päivävuoro 27	
14:00–14:59	I päivävuoro 08	I päivävuoro 18	I päivävuoro 28	II päivävuoro 08	II päivävuoro 18	II päivävuoro 28	
15:00–15:59	I päivävuoro 09	I päivävuoro 19	I päivävuoro 29	II päivävuoro 09	II päivävuoro 19	II päivävuoro 29	
16:00–16:59	I päivävuoro 10	I päivävuoro 20	I päivävuoro 30	II päivävuoro 10	II päivävuoro 20	II päivävuoro 30	
17:00–17:59							
18:00–18:59							
19:00–19:59							
20:00–20:59							
21:00–21:59							
22:00–22:59							
23:00–23:59							

Muunnos 5: Työpaikalla viikko jakautuu neljään osaan. Työntekijän viikkotyöaika on 24 tuntia.

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai
00:00-00:59							
01:00-01:59							
02:00-02:59							
03:00-03:59							
04:00-04:59							
05:00-05:59							
06:00-06:59	I aamuvuoro 01	I aamuvuoro 09	I aamuvuoro 17	II aamuvuoro 01	II aamuvuoro 09	II aamuvuoro 17	
07:00-07:59	I aamuvuoro 02	I aamuvuoro 10	I aamuvuoro 18	II aamuvuoro 02	II aamuvuoro 10	II aamuvuoro 18	
08:00-08:59	I aamuvuoro 03	I aamuvuoro 11	I aamuvuoro 19	II aamuvuoro 03	II aamuvuoro 11	II aamuvuoro 19	
09:00-09:59	I aamuvuoro 04	I aamuvuoro 12	I aamuvuoro 10	II aamuvuoro 04	II aamuvuoro 12	II aamuvuoro 10	
10:00-10:59	I aamuvuoro 05	I aamuvuoro 13	I aamuvuoro 21	II aamuvuoro 05	II aamuvuoro 13	II aamuvuoro 21	
11:00-11:59	I aamuvuoro 06	I aamuvuoro 14	I aamuvuoro 22	II aamuvuoro 06	II aamuvuoro 14	II aamuvuoro 22	
12:00-12:59	I aamuvuoro 07	I aamuvuoro 15	I aamuvuoro 23	II aamuvuoro 07	II aamuvuoro 15	II aamuvuoro 23	
13:00-13:59	I aamuvuoro 08	I aamuvuoro 16	I aamuvuoro 24	II aamuvuoro 08	II aamuvuoro 16	II aamuvuoro 24	
14:00-14:59	I iltavuoro 01	I iltavuoro 09	I iltavuoro 17	II iltavuoro 01	II iltavuoro 09	II iltavuoro 17	
15:00-15:59	I iltavuoro 02	I iltavuoro 10	I iltavuoro 18	II iltavuoro 02	II iltavuoro 10	II iltavuoro 18	
16:00-16:59	I iltavuoro 03	I iltavuoro 11	I iltavuoro 19	II iltavuoro 03	II iltavuoro 11	II iltavuoro 19	
17:00-17:59	I iltavuoro 04	I iltavuoro 12	I iltavuoro 10	II iltavuoro 04	II iltavuoro 12	II iltavuoro 10	
18:00-18:59	I iltavuoro 05	I iltavuoro 13	I iltavuoro 21	II iltavuoro 05	II iltavuoro 13	II iltavuoro 21	
19:00-19:59	I iltavuoro 06	I iltavuoro 14	I iltavuoro 22	II iltavuoro 06	II iltavuoro 14	II iltavuoro 22	
20:00-20:59	I iltavuoro 07	I iltavuoro 15	I iltavuoro 23	II iltavuoro 07	II iltavuoro 15	II iltavuoro 23	
21:00-21:59	I iltavuoro 08	I iltavuoro 16	I iltavuoro 24	II iltavuoro 08	II iltavuoro 16	II iltavuoro 24	
22:00-22:59							
23:00-23:59							

Muunnos 6: Työntekijän 36-tuntinen työviikko voi koostua myös 12-tuntisista työpäivistä.

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai
00:00–00:59							
01:00–01:59							
02:00–02:59							
03:00–03:59							
04:00–04:59							
05:00–05:59							
06:00–06:59	I päivävuoro 01	I päivävuoro 13	I päivävuoro 25	II päivävuoro 01	II päivävuoro 13	II päivävuoro 25	
07:00–07:59	I päivävuoro 02	I päivävuoro 14	I päivävuoro 26	II päivävuoro 02	II päivävuoro 14	II päivävuoro 26	
08:00–08:59	I päivävuoro 03	I päivävuoro 15	I päivävuoro 27	II päivävuoro 03	II päivävuoro 15	II päivävuoro 27	
09:00–09:59	I päivävuoro 04	I päivävuoro 16	I päivävuoro 28	II päivävuoro 04	II päivävuoro 16	II päivävuoro 28	
10:00–10:59	I päivävuoro 05	I päivävuoro 17	I päivävuoro 29	II päivävuoro 05	II päivävuoro 17	II päivävuoro 29	
11:00–11:59	I päivävuoro 06	I päivävuoro 18	I päivävuoro 30	II päivävuoro 06	II päivävuoro 18	II päivävuoro 30	
12:00–12:59	I päivävuoro 07	I päivävuoro 19	I päivävuoro 31	II päivävuoro 07	II päivävuoro 19	II päivävuoro 31	
13:00–13:59	I päivävuoro 08	I päivävuoro 20	I päivävuoro 32	II päivävuoro 08	II päivävuoro 20	II päivävuoro 32	
14:00–14:59	I päivävuoro 09	I päivävuoro 21	I päivävuoro 33	II päivävuoro 09	II päivävuoro 21	II päivävuoro 33	
15:00–15:59	I päivävuoro 10	I päivävuoro 22	I päivävuoro 34	II päivävuoro 10	II päivävuoro 22	II päivävuoro 34	
16:00–16:59	I päivävuoro 11	I päivävuoro 23	I päivävuoro 35	II päivävuoro 11	II päivävuoro 23	II päivävuoro 35	
17:00–17:59	I päivävuoro 12	I päivävuoro 24	I päivävuoro 36	II päivävuoro 12	II päivävuoro 24	II päivävuoro 36	
18:00–18:59							
19:00–19:59							
20:00–20:59							
21:00–21:59							
22:00–22:59							
23:00–23:59							

Luettavaa

1. Hietala, Heidi: [Arvaatko, missä maassa lapset ovat maailman onnellisimpia? Vastaus ei ole Suomi](#) *Ilta-Sanomat*. 26.5.2016.
2. Laakso, Leena: [Nelipäiväinen työviikko voi olla 5-päiväistä tehokkaampi](#) *Kauppalehti*. 18.5.2016.
3. Turner, Karen: [Amazon is piloting teams with a 30-hour workweek](#) *The Washington Post*. 26.8.2016. (englanniksi)
4. Matilainen, Laura: [Oho! Tutkimus ehdottaa: Yli nelikymppisille vain kolme työpäivää viikossa](#) *MTV.fi*. 20.4.2016.
5. Numminen, Pekka: [Maailman toiseksi rikkain mies teettää työntekijöillään vain kolme päivää viikossa](#) *Iltalehti*. 6.8.2016.